

Virtuali ekslibrisų paroda „Iškalbingi knygų ženklai Radviliškio bibliotekose“

Ekslibrisas – (lot. *ex libris* – iš knygų), tai menišką knygų savininko ženklas (piešinys, inicialas ar asmenvardis) viršelio vidinėje pusėje arba priešlapyje. Ekslibrisai gali būti kūrybiški, su simboliais, portretais ar abstrakčiais elementais, kurie pasakoja istoriją apie knygų savininką. Jie suteikia knygai unikalumo, todėl kiekvienas ekslibrisas yra tarsi meninis kūrinys. Savita ekslibriso atmaina yra supereklibrisas – knygų nuosavybės ženklas (herbas, užrašas), įspaudžiamas knygų viršeliuose.

Lietuvoje seniausias knygų ženklas yra Žygimanto Senojo supereklibrisas su Vyčio piešiniu ir plokštelėje įrėžtais 1518 metais. 1533 m. sukurtas seniausias Lietuvos ekslibrisas Vilniaus vyskupui Pauliui Alšėniškiui (apie 1486–1555). Tai kartu pirmasis spausdintas Lietuvos ekslibrisas ir seniausias lietuviškas sakralinis ekslibrisas.

Pirmuoju pieštu ekslibrisu Lietuvoje laikomas 1904 m. sukurtas litografinis knygų ženklas su lietuvišku įrašu rašytojui, kanauninkui J. Tumui-Vaižgantui. Šiame knygų ženkle vaizduojama į didelę knygą rašanti moteris, kuriai taikosi įkasti į koją gyvatė. Šis vaizdas buvo spaudos draudimo metų simbolis.

Šioje virtualioje parodoje eksponuojami ekslibrisai, rasti Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių knygose, taip pat dalis autorių ekslibrisų, skirtų Radviliškio bibliotekai, kuri 1985 metais skelbė konkursą, kviesdama menininkus aktyviai dalyvauti ekslibrisų kūrime.

Kiekvienas ekslibrisas ne tik žymi knygų savininką, bet ir tampa svarbiu kultūrinio paveldo elementu, kuris pasakoja apie praeities skaitytojus ir jų santykį su knygomis. Kviečiame Jus pasinerti į ekslibrisų pasaulį ir atrasti, kaip šie meniniai žymėjimai gali papasakoti istorijas, kurios slepiasi už kiekvienos knygų viršelio.

Ekslibris – knygų ženklas: [renginio medžiaga]. Radviliškis, 1987.

Nekrašius, Jonas. Dailininkas Gerardas Bagdonavičius ir ekslibrisai. Šiauliai, 1998.

Nekrašius, Jonas. Penki šimtai Lietuvos knygų ženklo metų! [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <https://www.snaujienos.lt/kultura-ir-pramogos/38623-penki-simtai-lietuvos-knygu-zenklo-metu.html>

Nekrašius, Jonas. Kraštą garsinęs dailininkas ir pedagogas: [apie Gerardą Bagdonavičių] // Radviliškio kraštas, 2021, nr. 1 (34), p. 36.

Nekrašius, Jonas. Savyje nešęs kultūros ir meno šviesą: [apie Vincą Kisarauską] // Radviliškio kraštas, 2024, nr. 1 (39), p. 62–64.

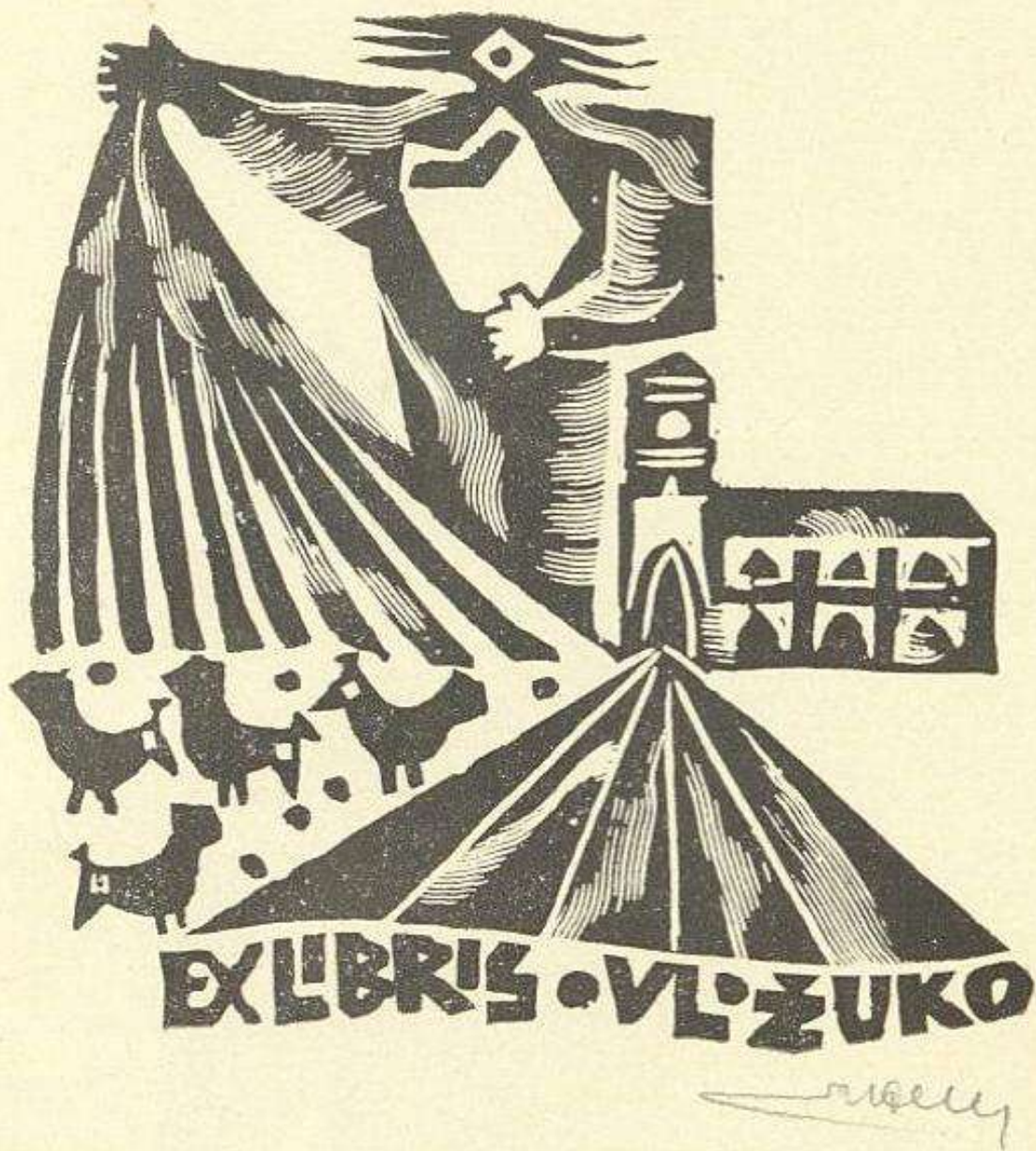
**EX LIBRIS
ŠIAULĖNŲ
BIBLIOTEKA**

Autorius Vytautas Osvaldas Virkau

V. O. VIRKAU EX LIBRIS

Autorius Vytautas Osvaldas Virkau

Autorius Alfonsas Čepauskas

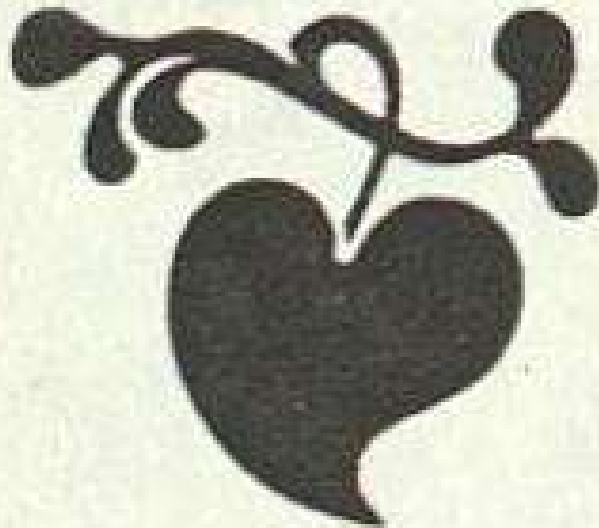
Autorius Valentinas Ajauskas

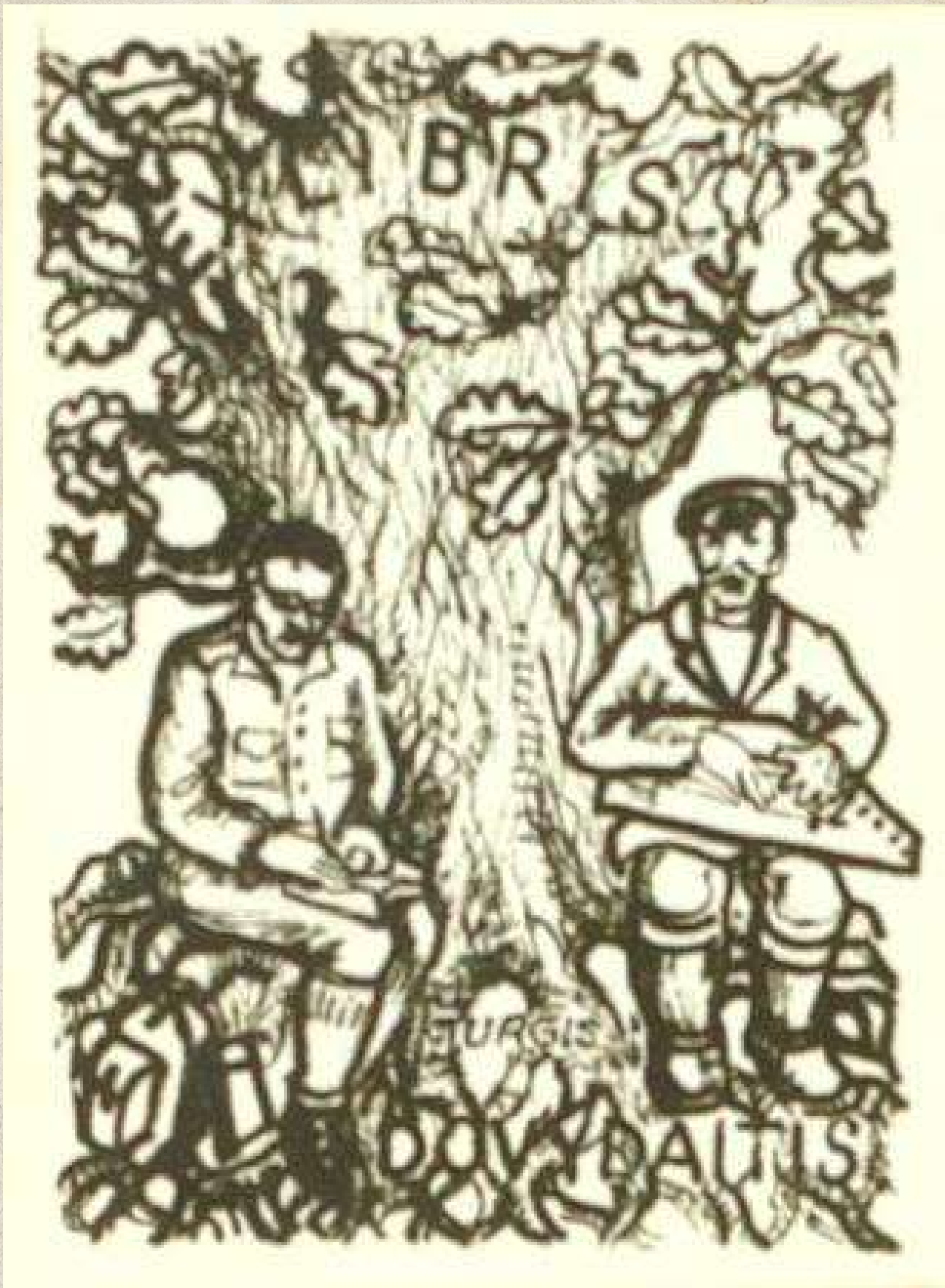

Autorius Valerijonas Vytautas Jucys

ŠIAULĖNŲ
BIBLIOTEKA

EX LIBRIS

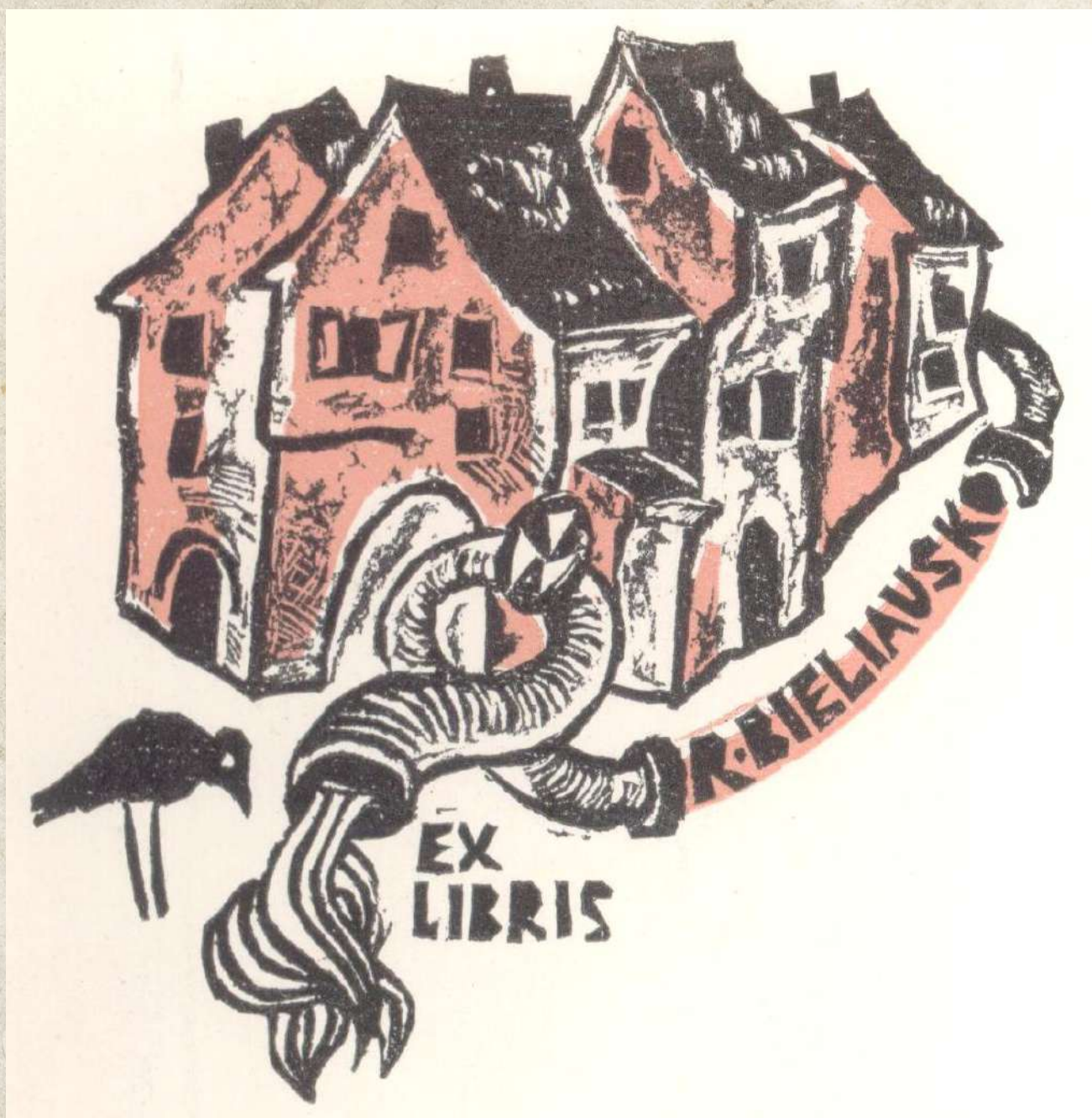
Autorius nežinomas

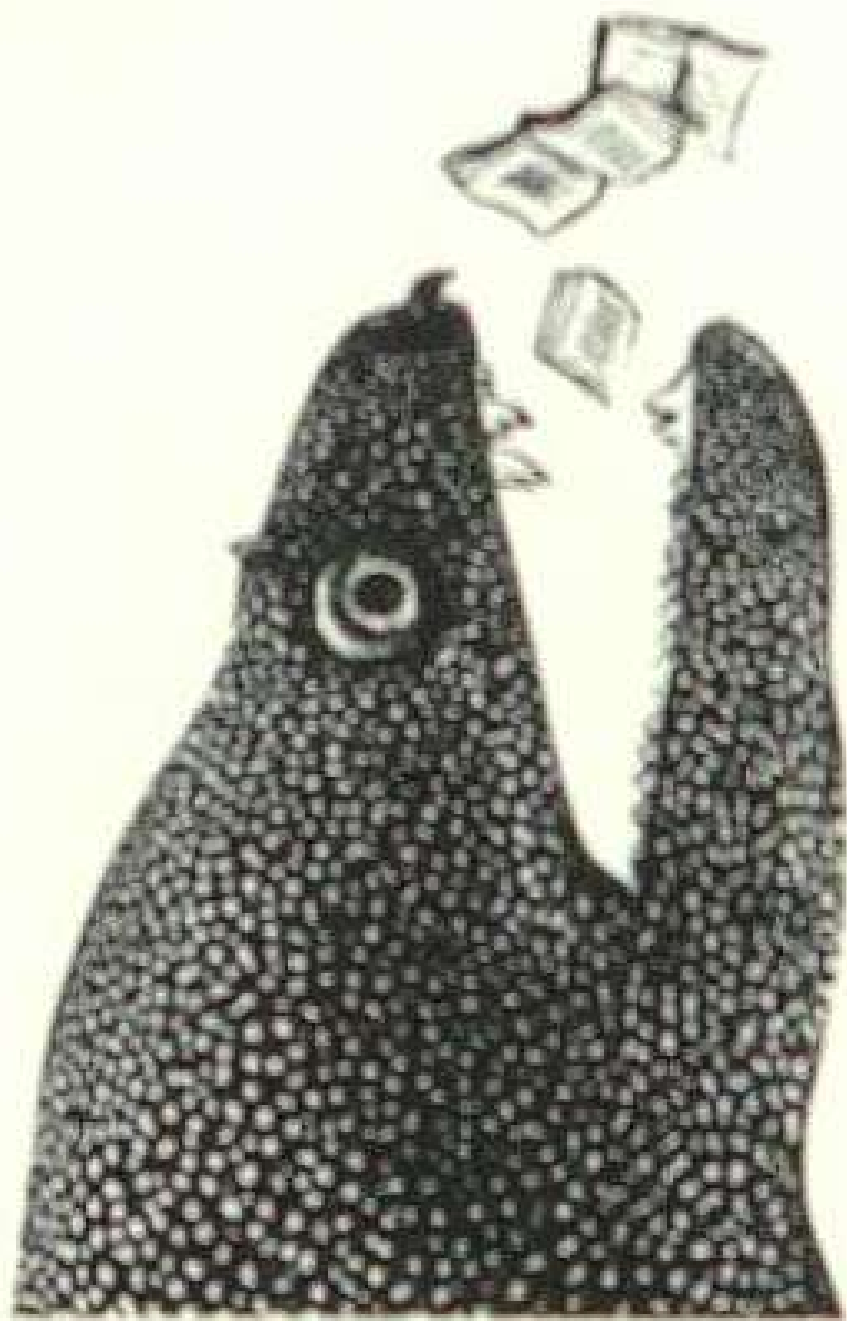
Autorius nežinomas

Autorius nežinomas

Autorius Valerijonas Vytautas Jucys

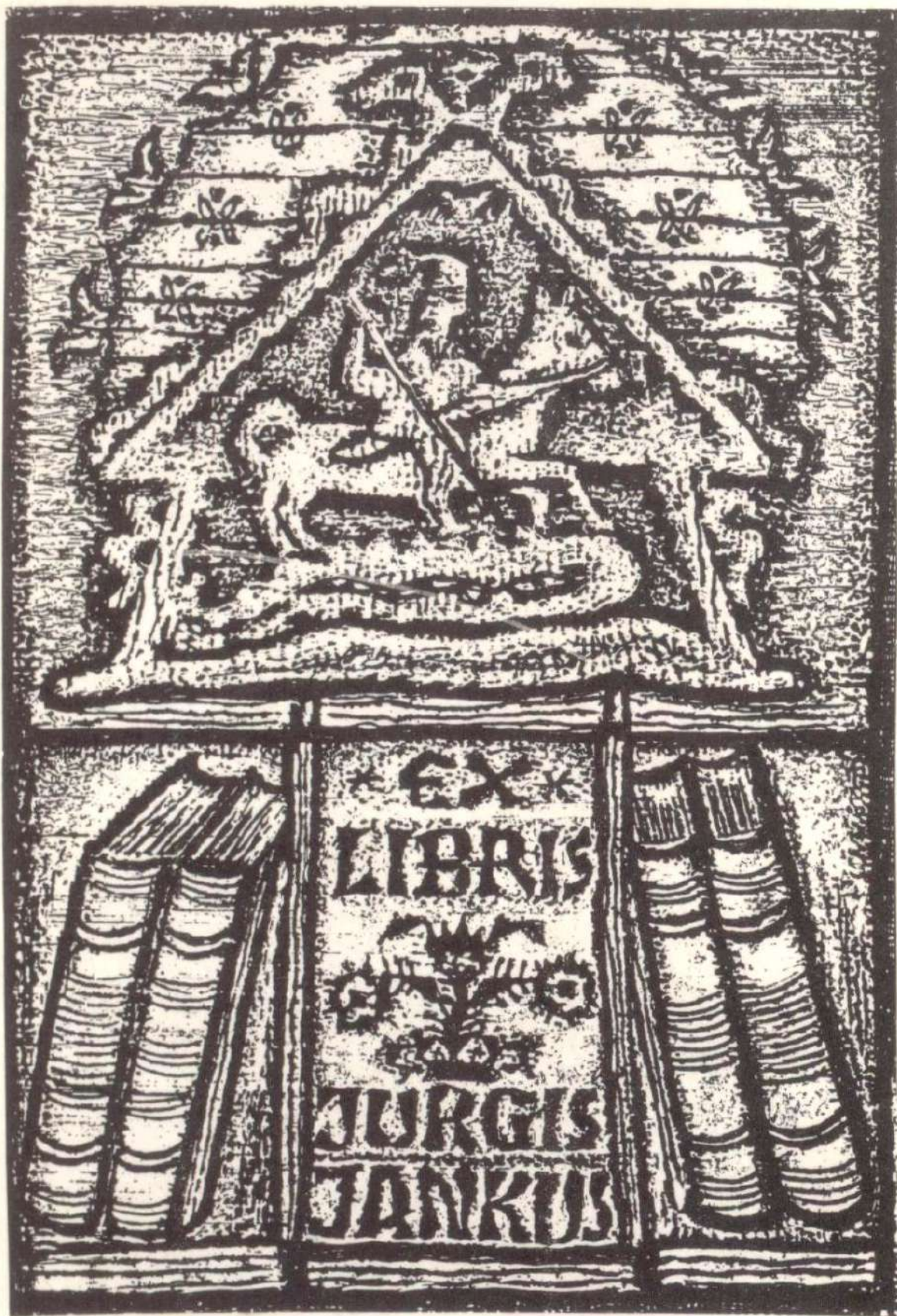

EX LIBRIS IRENA

Autorius nežinomas

Autorius Žibuntas Mikšys

Autorius Antanas Tamošaitis

ZIGMANTAS PLĒŠTYS
Panevėžys, LIETUVA.
"Tėvo Stanislavo", 1992.

Autorius Zigmantas Plėštys

Arūnas Vaitkus

REGIMANTAS

ADOMAITIS

ŽALGIRIS - 600

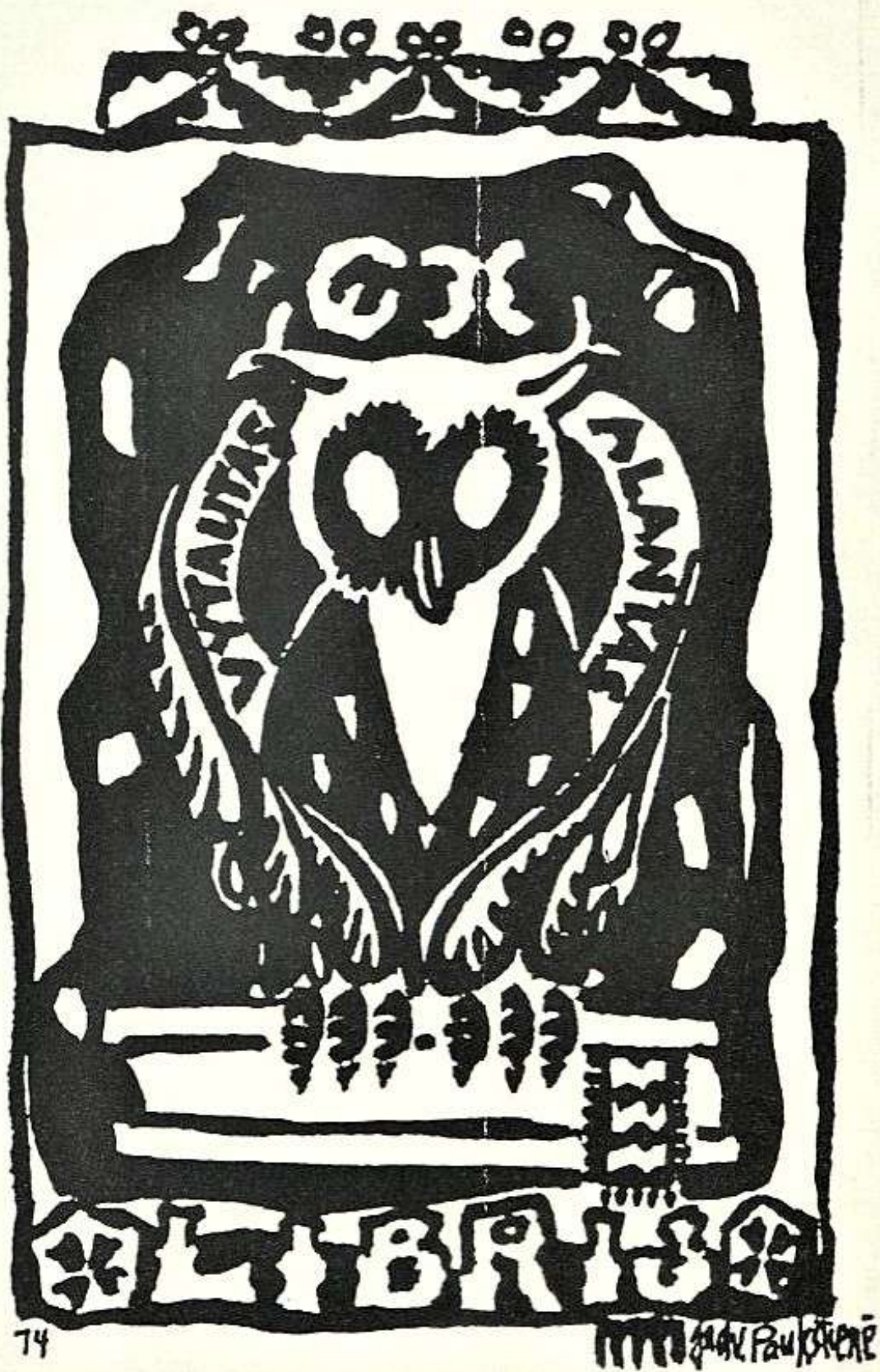
EX'LIBRIS

Arūnas Vaitkus.
Ekslibrisas Regimantui
Adomaičiui, 2010

Autorius Arūnas Vaitkus

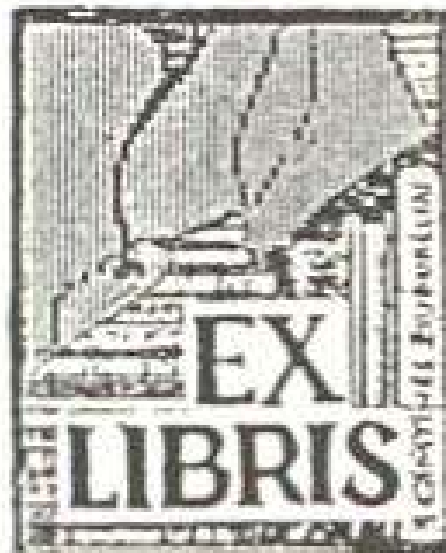
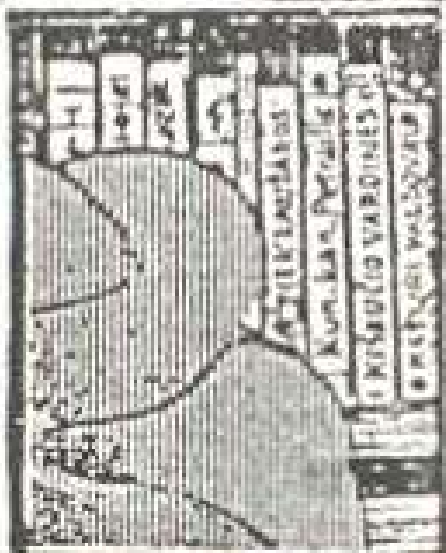
Autorius nežinomas

Autorius nežinomas

Autorius nežinomas

STASYS DZIUGAS

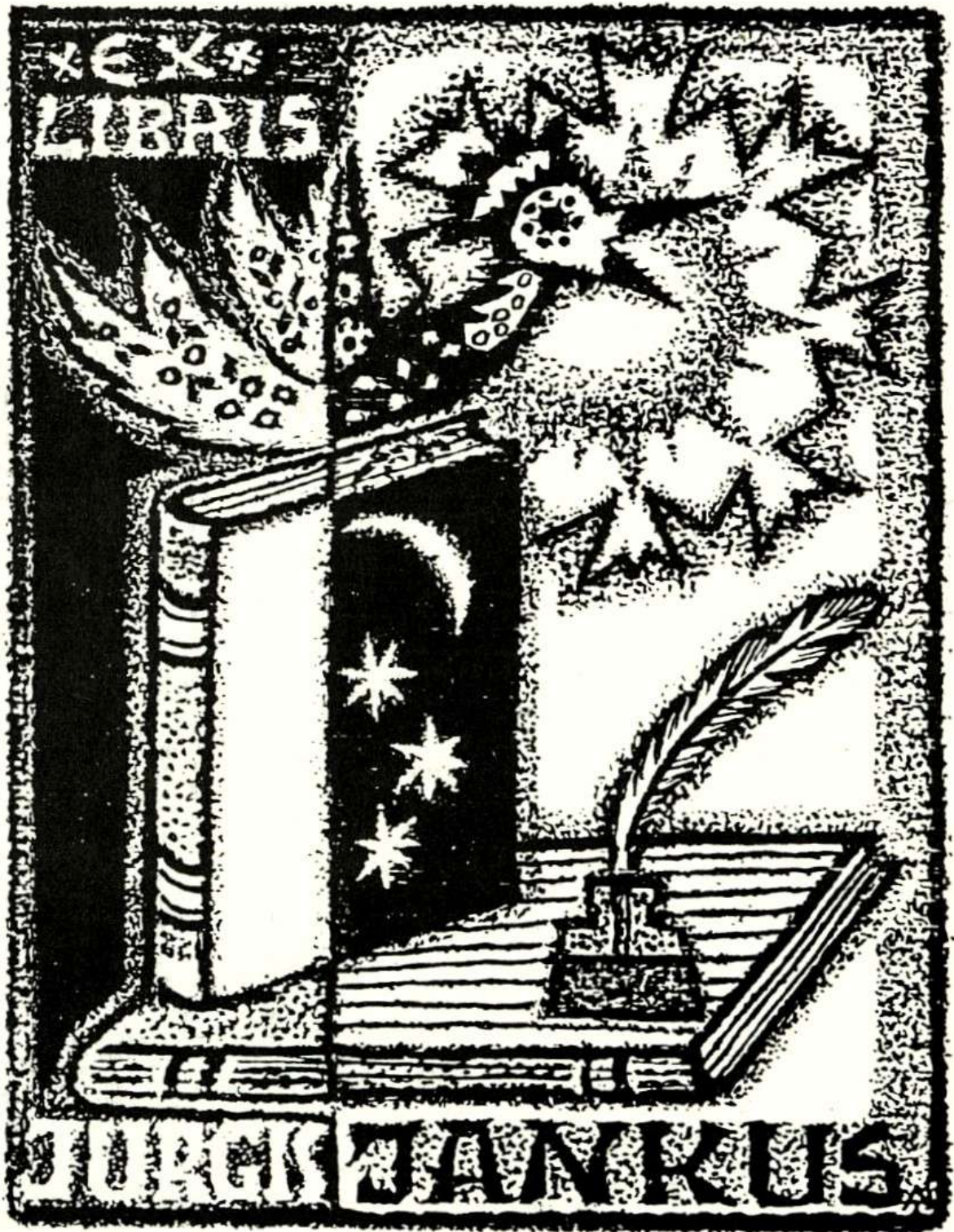

Autorius Jeronimas Kmieliauskas

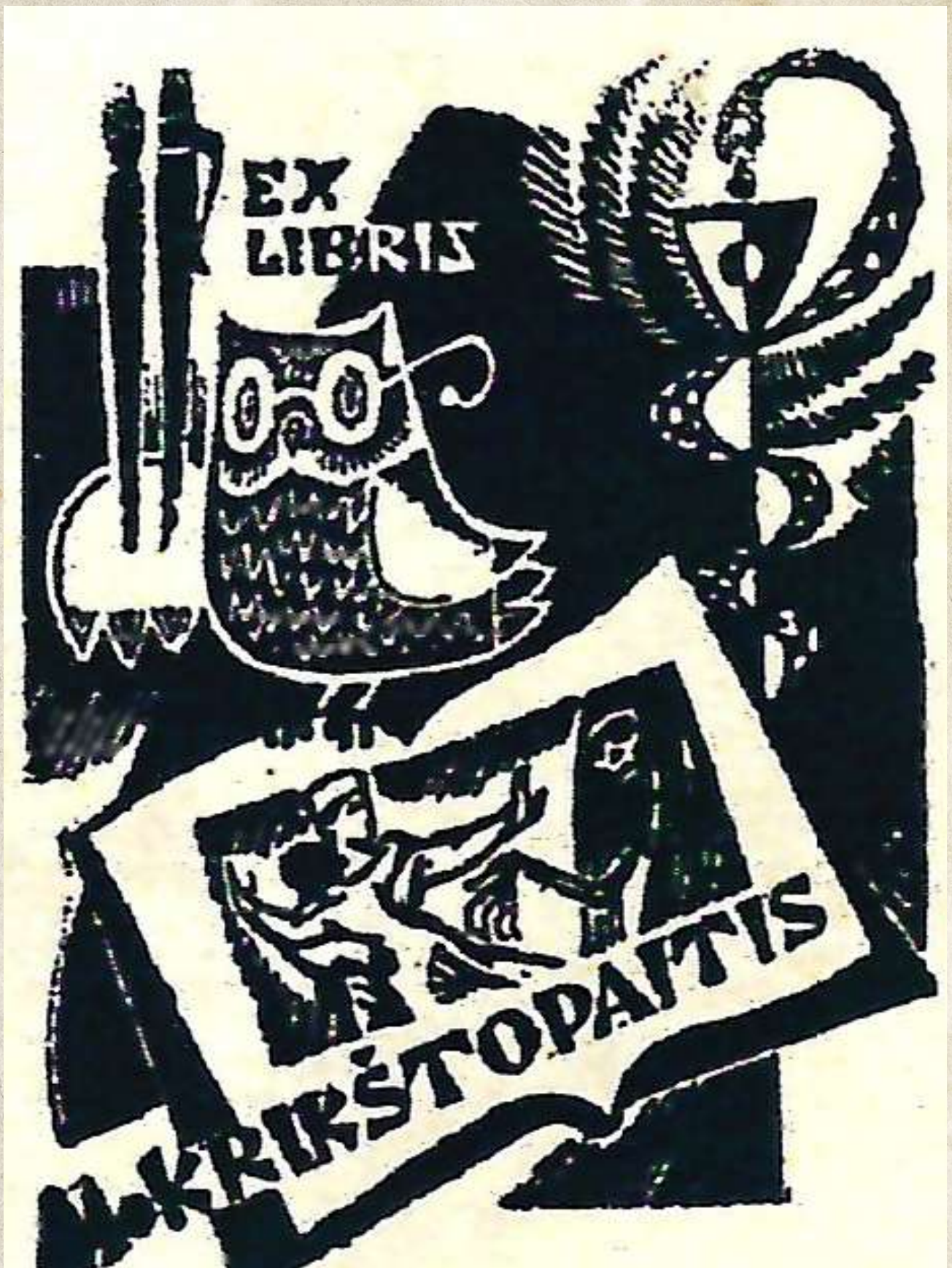
Ex Libris

Jurgis Jankeus

Autorius nežinomas

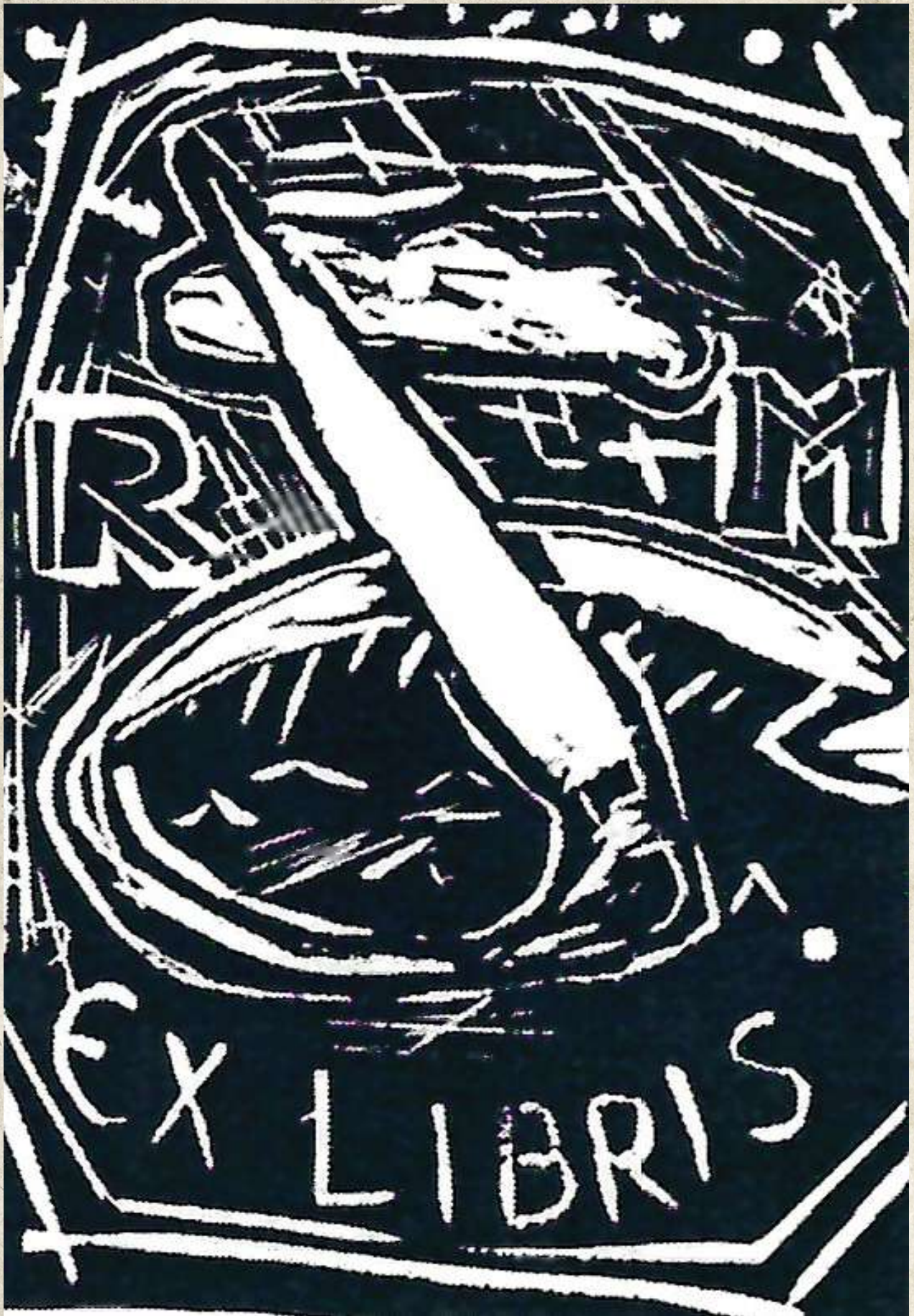
Autorius Domicelė Tarabildienė

EX LIBRIS

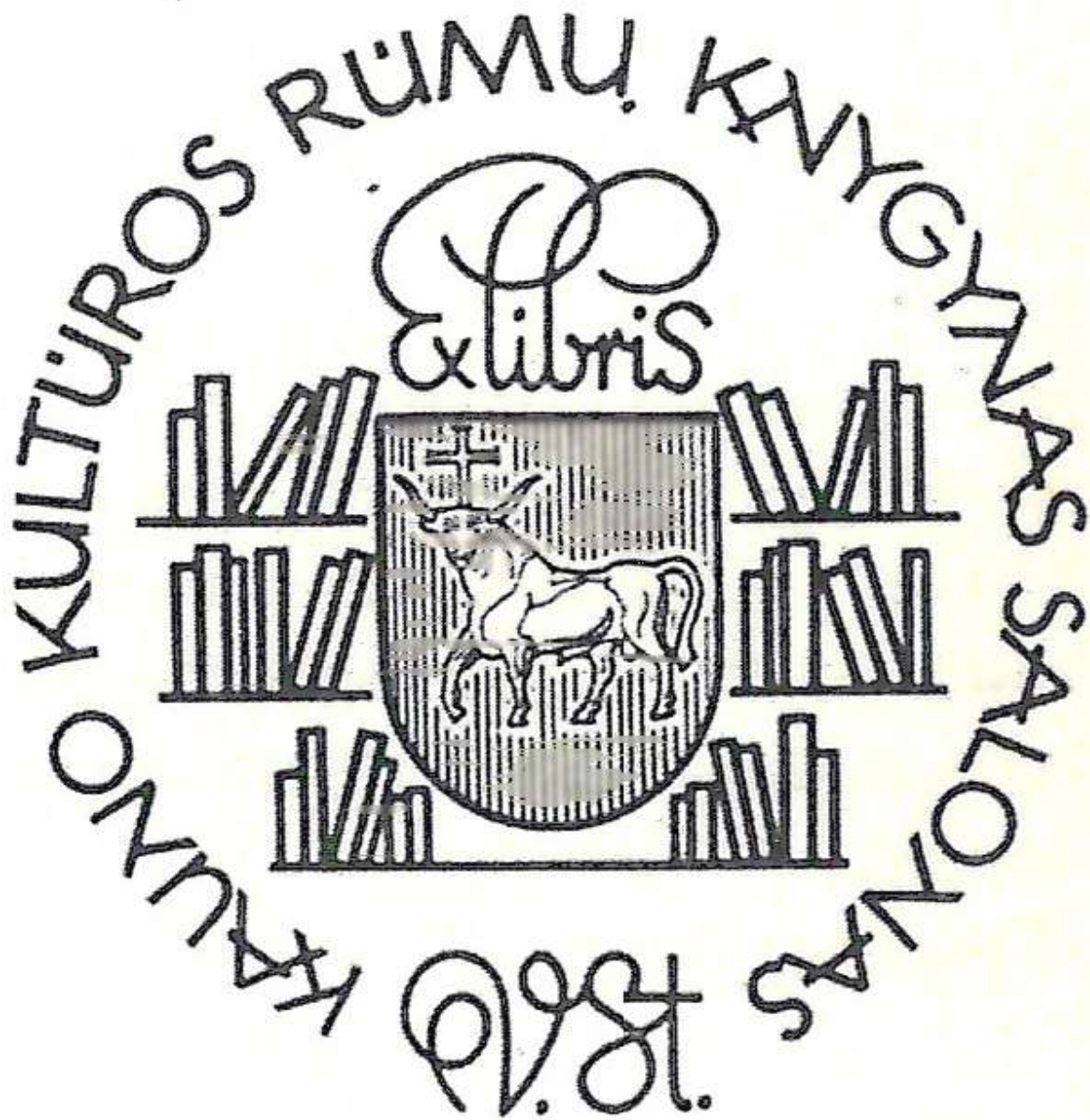
A. D. MCMXCVIII
TORONTO CANADA

VLADAS Š^VALTMIRAS

Autorius nežinomas

Autorius Valdas Musteikis

Autorius nežinomas

Autorius nežinomas

EX LIBRIS
ANGELIKA
STOLZENBERG

Autorius nežinomas

Auþorius nežinomas

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Autorius Gerardas Bagdonvičius

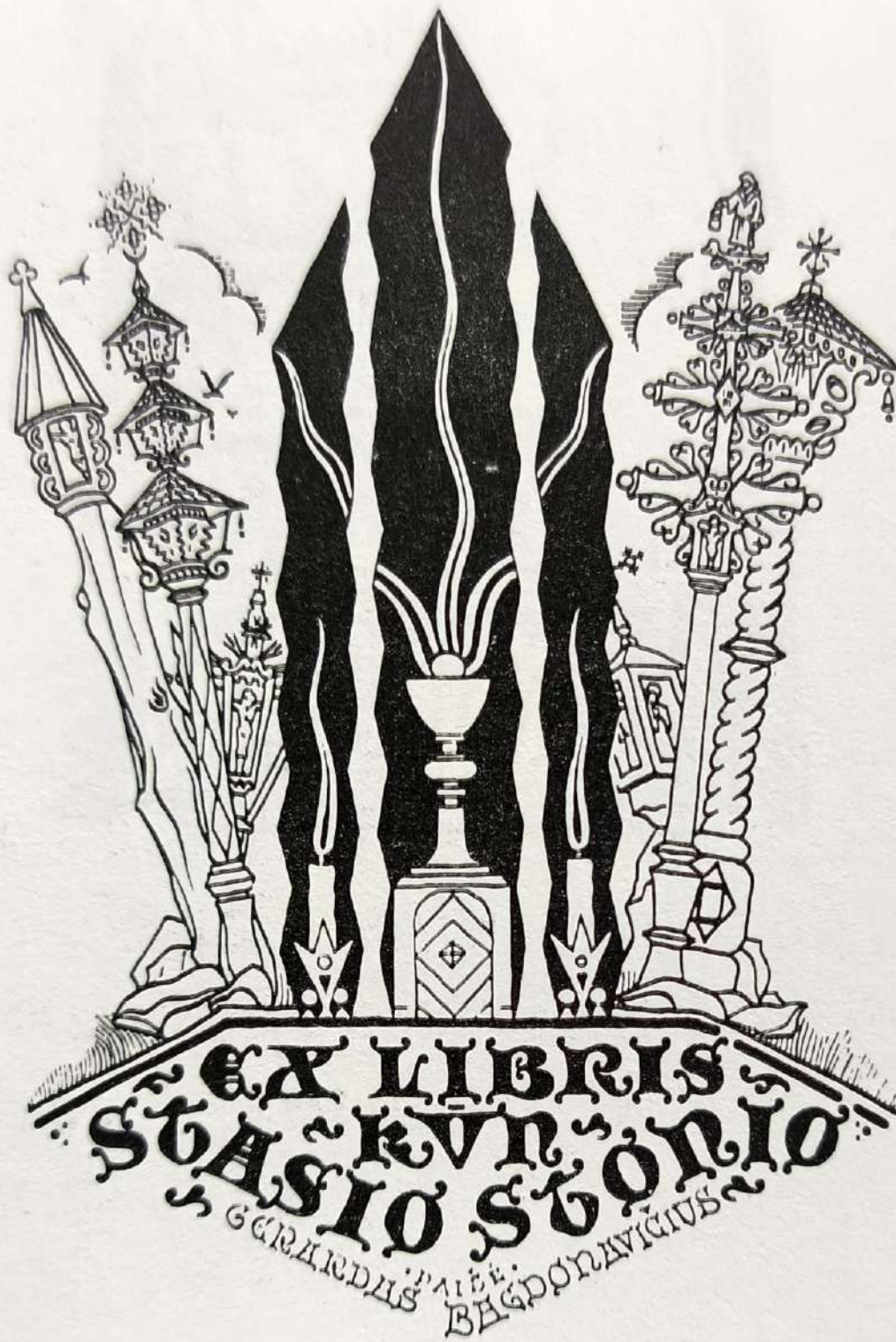

Autorius Mindaugas Petrulis

M.P. 25

Autorius Mindaugas Petrulis

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Autorius Klemensas Kupriūnas

Autorius Klemensas Kupriūnas

2/5

2 Rom Čarna

Autorius Romualdas Čarna

Autorius Sigitas Burneckis

Autorius Gerardas Bagdonvičius

Ex Libris

Gerardo
Bagdona-
vičius.

G.B.
1925

VK 78

Autorius Vincas Kisarauskas